

NÉPLAP

Árdrágítással vádoliák az Apafi-malom vezetőjét

A MAGYAR KOMMUNISTA PART KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

III. ÉVFOLYAM, 198. SZÁM

1946. SZEPTEMBER 6. PÉNTEK

Segítséget a munkaszövetkezeteknek

A „Faipari Munkaszövetkezet” vélságáról beszámoltunk vasárnap, arról is, hogy vezetősége tárgyalásokat kezdett a Hitelbankkal a Szövetkezet átadására nézve. Azóta meg is kötötték az ideiglenes megállapodást, ezt még a közgyűlésnek kell jóváhagynia, amit szombatira hívtak össze.

Ugyanakkor egy másik szövetkezeti üzem, a Kefegyház is egyezséget kötött régi tulajdonosával, a Hitelbankkal, hogy visszatér a bank kötelekébe. A munkások gyűlése is megszavazta a csatlakozást, a törvényes közgyűlés határozata azonban még hiányzik.

Az egyezségek szerint a bank vállalja a szövetkezetek passzívát, amiknek legnagyobb részét az elmaradt munkásfizetések teszik ki. A béreket ezek szerint augusztus elejétől visszamenőleg kifizetik. A Faiparinál külön kötelezettséget vállalt a bank 70 régi munkás legalább hat hónapon keresztül való állandó foglalkoztatására, a Kefegyházát hallgatóságos megállapodás szerint szintén teljes üzemben tartja. Mindkét üzem elsősorban exportra dolgozik, a piacok megszervezése nagyrészt szintén a bank gondja lesz.

A Szakszervezet nem nyugodott bele ezekben az egyezségekbe. Nem azért, mintha nem volna neki is legfőbb célja a rendes termelés miharabbi megindulása, a munkások rendszeres fizetése. De még a maga hatáskörében mindent megpróbál tenni, hogy a közgyűlések végleges elhatározása előtt más megoldási lehetőséget találjon.

Az a legnagyobb baj, hogy ezek a szövetkezetek jóformán maguknak ásták a vermet. Az első időkben a fölük telhető legelőket tették, hogy a romokból gyárat építsenek, a roncsokból gépeket, de mikor az első rohamon túl voltak, ellanyhultak, nem gondoltak a távolabbi jövőre. Míg a többi munkaszövetkezet felkészülve várta a stabilizációt, ők teljesen készületlenül, egyenest belepolyntak a Hitelbank kítartó ölébe.

Például nem lehet kétségbevonni a Faipari érdemeit a gyár üzembelenyvezése terepén. Motorkákat, gépeket szerzett be, szaporította a befektetett tőkét. Nagy áruárak tártak van ma is. Az 1944 végén átvett 450.000 pengős leltár értékéből letörlesztett 117.000 pengőt a Szakszervezeti Termelési Bizottságon keresztül. De ugyanakkor hagyta megazulni a munkafegyelmet. Ahogy megjelent a forint, kiderült, hogy öt szoba bútor árát kell munkáskabértben kifizetni, míg az eddigi munkateljesítmény szerint kettő elkészül. Emiatt aztán az eladásra szánt bútorok árát olyan magasra kellett kalkulálniuk, hogy nem voltak versenyképesek a tőkésvállalatokkal szemben.

A Kefegyház felkészületlenségének a felelőssége nem kis mértékben az igazgatót terheli. Ő elsőrangú szakember, aki már annakidején igazgató volt, amikor hazatért az el-

Az erdélyi határ kérdését a román bizottság elé utalták

Párizsi jelentés szerint a magyar területi és politikai bizottság szerdai ülésén visszafértek a magyar delegációnak a múlt ülésen már felolvasott levelére, amely szerint jószeli meghallgatást kéri minden kérdésben, amikor területi, vagy politikai ügyek merülnek fel. A csehszlovák és az amerikai delegátus javaslatára kimondták, hogy a bizottságra tartozik annak megállapítása, mikor hallgassák meg a magyar delegációt.

Elhatározta a bizottság, hogy a magyar-román határkérdés vilájt a román bizottságra bizza azzal a kikötéssel, hogy a bizottság elnöke állandó érintkezésben maradjon a magyar bizottság elnökével.

Az elnök leszögezte, hogy a magyar bizottság eredeti formában fogadja el a magyar-román határra vonatkozó szakaszt és ezért kéri, hogy ezt a kérdést a román bizottság tárgyalja.

Ezután felolvasta az elnök a

magyar delegáció újabb levelét, amely kéri, hogy hallgassák meg a magyar delegációt a békefolyóirat 1. cikkelyének 4. szakaszára, amely a bécsi döntést érvénytelenítve, visszaállítja az 1938-as csehszlovák-magyar határt. Közölte az elnök, hogy ehhez a szakaszhoz két csehszlovák pótlóindítvány érkezett. Az egyik kéri a bécsi döntés érvénytelenítésére ennek a szövegnek felvételét: „A bécsi döntést és annak minden következményét”. A másik

a pozsonyi hídfőre vonatkozik. Arra az elnöki kérdésre, hogy a bizottság óhajtja-e a magyar delegációt meghallgatását, Clementis bejelentette, hogy kéri a magyar küldöttség meghallgatását, de csak a pozsonyi hídfőre vonatkozó pótlóindítvánnyal kapcsolatban. A bizottság ezt egyhangúan elfogadta.

Áttértek ezután a békeszerződés 2. cikkelyének tárgyalására, amely az alapvető emberi jogokat

szövezi le. Ehhez a cikkelyhez jugoszláv pótlóindítvány érkezett, amely javasolja, hogy iktassák be a békeszerződés szövegébe az anyanyelven való tanítás szabadságának jogát is. Az elnök ezzel kapcsolatban felolvasta a magyar küldöttség levelét, amely magáévá teszi a jugoszláv javaslatot anélkül is inkább, mert

Magyarországon minden kisebbségnek anyanyelvű iskolái vannak, de a viszonyosság alapján kéri, hogy az anyanyelvű oktatás beiktakozását a romániai magyar iskoláknál is tegyék lehetővé.

Az elnök a levelet áttette a román bizottsághoz. A jugoszláv pótlóindítvány és a magyar levél felett ezután vita indult, amelynek eredményeként a jugoszláv delegátus visszavonta pótlóindítványát.

A magyar területi és politikai bizottság pénteken folytatja ülését.

Lapzárta után

Rövidesen újabb hadifoglyok érkeznek

Magyarország területén jelenleg újabb hadifoglyoszerződés ünnep. A „Néplap” értesülése szerint Romániában nagyobb számú magyar hadifogly van, akiknek az érkezését rövidesen várhatjuk.

Orvosolják a méltánytalanságot a B-lista revíziója során

A minisztertanács Nagy Ferenc miniszterelnök előterjesztésére foglalkozott a B-lista végrehajtása során a létszámosokkentos bizottságok által hozott egyes határozatok felülvizsgálatával.

A minisztertanács felhatalmazása alapján a miniszterelnök az illetékes szakminiszterrel egyetértésben a legrövidebb időn belül felülvizsgálja az elbocsátott hadifoglyok ügyét és ha megállapítja, hogy a bizottságok nem jártak el a hadifoglyok ügyében kellő körültekintéssel és megnyugtató bizonyítékok híján hozták meg az elbocsátó határozatokat, azt megsemmisítik. Családvédelmi érdekből megsemmisítik a hadifoglyok feleségének elbocsátására kiadott határozatot, kivéve, ha az illető hivatal működése, vagy magatartása nem szolgálja az ország demokratikus szellemű újjáalakítását.

Több esetben előfordult, hogy egyeseket két helyen hozták létszámosokkentos eljárás alá és a határozatok egymással ellentétesek voltak. Ilyen esetekben a miniszterelnök megsemmisíti az illetéktelen szerv által hozott határozatot.

Intézkedett a minisztertanács azoknak a közalkalmazottnak ügyében is, akik önbíbjukon kívül nem kerülhettek létszámosokkentos eljárás alá. Áll az a határon túlról idemenekült közalkalmazottnak. Úgyüknek elbírálására állandó jellegű létszámosokkentos bizottságot szervez a miniszterelnök. A bizottságok eladót az illetékes miniszter jelöli ki. Ilyen ügyek kivizsgálását, vagy a szükséges eljárást a miniszterelnök még akkor is végrehajtja, ha az ügy nem hivatalból jut tudomására, hanem közvetlenül maga az érdekelt fél jelenti be.

Magyar jegyzék a csehszlovák külügyminiszterhez

A pozsonyi magyar meghatalmazott jegyzéket intézett a csehszlovák külügyminiszterhez, amelyben rámutat arra, hogy a csehszlovák kormány az egyezmény megkötésével nem hogy hatályon kívül helyezte volna a vagyonelkobzási rendelkezést, hanem ellenkezőleg május 14-i közzététel mehozta a 64/46. sz. törvényt, amely módot nyújt valamennyi magyar nemzetiségű személy vagyonának elkobzására. Így a vagyonelkobzás az egyezmény megkötése után még csak fokozottabb mértékben folyik. A kiutasítások — mondja a jegyzék — az egyezmény megkötése után a csehszlovák állam területéről továbbra is előfordultak. A szlovák belügyi hivatal átal kiadott visszaszlovákosítási rendelet 3-8 napon belül kiutasítással való megfenyegetéssel félemlíti meg községenként az emigráltakat. A létminimumot biztosító segélyt a csehszlovák kormány az elbocsátott magyar nemzetiségű

tisztviselőknél egyetlen egy esetben sem folyósítja. Az egyezmény legutóbbi megszegésének nyilvánítja a jegyzék a 74/46. számú törvényt, amely szerint a csehszlovák áttelepítési akció keretében Csehszlovákiába költöző cseh és szlovák nemzetiségű személyek csak akkor válnak csehszlovák állampolgárokká,

ha a törvényes áttelepüléstől számított két éven belül kérvényezik az állampolgárság megadását. — A magyar meghatalmazott végül annak a reményének adott kifejezést, hogy a csehszlovák kormány a felsorolt sérelmeket sürgősen teljes mértékben orvosolni fogja.

A termelészövetkezetek külföldi bér munkája

A megkötött és megkötendő kereskedelmi szerződések kapcsán lehetőséget nyílik arra, hogy iparunkat külföldi bér munkával foglalkoztathassuk. A kereskedelmi minisztérium ennek kapcsán köriratban hívja fel az ország bér munkavállalására alkalmas összes ipari termelő szövetkezeit, hogy nyil-

vántartásbavétel, illetve előjegyzés céljából jelentsek be adataikat a minisztérium 6/3. osztályán. Közölik, hogy üzemenként és munkanaponként hány munkást tudnának foglalkoztatni. Ha valamelyik szövetkezet nem kapná kézhez a köriratot, kérje azt levélben a kereskedelmi minisztériumtól.

hurcolásból, a munkások visszafogadták a Szövetkezet igazgatójának. Azonban a szive kezdettől fogva régi gazdájához, a Hitelbankhoz húzta. Ha kiváló képzettségűjei a Szövetkezet pártjára áll, minden nehézségen úrrá tudott volna lenni. De ez nem volt célja, helyette szövetkezetellenos hangulatot szított a munkások között és most az első adódó alkalmat megragadta a visszafoglalásra. Joggal kifogásolja a szövetkezetek rendszer szervezatlenségét, szövetkezeti hitelintézet hiányát, de ha szívügye lett volna a

dolog, éppen ő tudott volna sokat csinálni ezen a terepén. De inkább a tőkésnek szolgálatába szegődött és magával rántotta az egész gyárat.

Ha már a szövetkezetek elleni támadásoknál tartunk, hogy iparunk emlékeznünk még két ellenséges intézkedésről. Egyik a pénzügyigazgatóságától származik: meglagadja a szeszfordó felállításához szükséges engedély kiadását a Hajdúsági Olajmalom Szövetkezettől. Ezt az az indokolja, hogy ilyen engedélyt csak földművelvesszövetkezeteknek ad, de ez nem áll. Ugyanis az elmúlt

hónapokban egyéni vállalatok is kaptak szeszfordó engedélyt, éppen Debrecenben.

Úgy főispán pedig a Tímármunkások Szövetkezetéhez, az I. számú Bőrgyárhoz intézett különhangú levelét. Ebben közli, hogy az iparügyi miniszter „nem tartja megengedhetőnek, hogy illetéktelen egyének a törvényes tulajdonosok ellátásával veszélyeztessék a fennálló jogrendet”. Hogy az iparügyi miniszter mit tart megengedhetőnek és mit nem, arról bizonyára maga fog rendelkezést kiadni, de a

szétrombolt gyárat újjáépítő, azóia is a lehető maximális termelést folytató munkásokat „illetéktelen egyének”-nek nevezni, — kell hozzá egy kis merészség a főispán részéről.

De hogy végre is mi az álláspontja a szocialista iparügyi miniszternek, azt mi szeretnénk tudni. Bizonyára nem szerzett még tudomást a debreceni munkaszövetkezetek ellen folyó támadásokról, nehéz helyzetükről. Figyelmébe ajánljuk a kérdést, mert ez így nem mehet tovább!

califortok
hírek
gyarmataru
alya legutobbi
egybanzuan a
lasította meg
fel 4 orakor
tartanak.
ason tagjai
nem rendez
veget osztor
ek a szakosz
munkakötele
enél tegynek
támaszt 5-ig a
vetlen mutat
pedeségi úgr
meg pente
kosztály e hó
közösség be
forgalmi adó
tt hozza ma
a beiktatást
az osztályba
tárat tartat
denki legké
le a Pénzügy
es benyújtás
st von maga
zakokat a ta
a jóv. adóko
a saját orle
szakszövetke
rel a ker. ez
anban kötele
matvány hi
adják le a
atai köeli az
ogy bebozta
a jövőben
amelyik a hi
porior beár
g jelentkezik
különre kedél
2 kérdőív ki
reclára törté
munka ösze
est 6-8-ig
forgalmi
szakszövetke
zében.
RA:
Mégis szép
ed 6, fél 8.)
székői Fu
ped 4, fél
SZOLGÁLA
ERTÁRAK:
ember 6-ig
2). Mátyas
10 forint.
krado:
ASZLO.
ac-u. 28. sz.
n: 254.
Bajcsy-Zs.-u.
1: 305.
nyomda
göpgép.
szító:
tók!
entpapír
s hüvely
esző
ónél
2/b
veseből,
diel.
unka
OTO
Menyas
fátyol
Sz 5P
esrelék
a. Bajdo
tőzla, la
n. Bartha
8
holt lemo
és építő
ok a Den
ál, Fűrdő
ETT
vesztetem
uló va
meesterem
tálakját,
tató-u. 7
m kapoz
eről 10

KROKODILKÖNYVEK

A munkásbocsátások szomorú ügys jó ürügy a jobboldalnak. Nehezen titkolt örömmel taglalják azok a kisgazdapártiak, akik olcsó ellenzékiekkel a demokrácia kevésbé szimpatikus feltételeit a felelősséget sohasem akarják vállalni.

Az olcsó hangulatkeltésnek ezt a módszerét — nem tagadjuk — sokszor ügyesen kihasználta már a kisgazda jobboldal, legúgyesebben a választások előtt. De a csodarecept nem mindig válik be. Nem válik be például most, a vagongyári eseményekkel kapcsolatban.

Mert a vagongyári munkásság nagyon jól tudja: miről van szó. E héten sokszázfői munkás előtt beszéltek meg a munkásbocsátások ügyét. Nem demagóg módon, ahogy a legnagyobb kormányzó-párt teszi, hanem a lagadhatatlan tények alapján.

Ilyen tény például az, hogy sajnos, a múlt választásokon túlnagyra sikerült a kisgazdapárti uralom az országban. Ők ülnek a legfőbb helyeken és ebből bizony nem származik sok jó a munkásembereknek. Ők a minisztériumok zöme, a gazdasági irányító helyeken — a Gazdasági Főtanácsban is! — mindenütt ők a többség. Mondják is a vagongyáriak: a közszói választásoknál jobban fognak vigyázni, hogy az asszonyok, de a környező lakók is mind jobban szavazzanak.

Az is tény, hogy háborús szereplésünk sok bajt zúdított ránk és ebben nem kicsit vétkesek azok, akik most olyan szépen tudnak szónokolni. Ide tartozik nem utolsósorban Dózsa György is, Hitler és Mussolini rajongója, aki a vagongyári helyzetéről hamis képet fest a „Debrecezen”-ben.

Az is tény, hogy a háborús nyomorúság után következő inflációs idők nagyon megnyomorították a munkásszót, de az az sem tagadható, hogy a Kisgazda Párt soráiban — sőt vezetésében! — lévő nagykereskedők, bankigazgatók, mindenféle tőkésék ebben is vétkesek egy kicsit.

Az is tény, hogy amikor végre stabilizálni kezdünk, nem látunk valami nagy lelkesedést a túldoldalon, sőt ők voltak azok és elsősorban a krokodilkönyveket sűrű Dózsa György, aki mindent megtehet, hogy a szanaszól egyik alapja, a hivataloknak a horthysta népnévezéki való megszabadítása ne sikerüljön. Hogy is írt annakidején Dózsa úr? „Igen megmondandó az, hogy jól begyakorolt, szakértő, régi tisztviselőket mozdítsunk el állásukból pusztán csak azért, mert a múlt rezsimet egy kissé talán túlzott ambícióval szolgálták ki.” — Nem emlékszik erre? Pedig akkor is szóvá tettük, amikor cikkek megjelentek: 1946 április hó 28-án. Hogy a magyar kormány — amelyiknek a nagyja kisgazdapárti és a pénzügyminiszter is az — szanálni kell, azt Dózsa úr épp olyan jól tudja, mint mi. Valahol le kellett bontani, de nekünk nem volt mindegy, hogy kit küldünk el: a régi népsanyargatókat, vagy a vagongyári munkásokat.

Igaz, Dózsa úrnak se volt mindegy, azért védelmezte olyan elszántan régi eszméit. Állítjuk: ha ma sok munkásbocsátást kénytelen az állam a munkaadóktól elküldeni, az azért van, mert Dózsa úr az iróasztalok mellett túlsok barátját megőrizték. Nekik köszönhető, hogy a B-Hsta utáni Magyarországon 35.000-rel több tisztviselő maradt, mint az é. p. 1936-ban! És Dózsa úr, a kisgazda köpönyegforgatók, ma sem győznek eleget elkezni, hogy még ezt is, meg azt is vissza kellene venni. Gondolják: majd elküldünk ugyanannyi vagongyári vagy más állami munkást,

azután meg írunk egy szép vezércikket, hogy port hintsünk a derék munkások szomjára...

Igen, köpönyegforgatók az urak! Egyik társadalmi réteg felé így, másik felé úgy beszélnek. Mikor mondták meg a parasztságnak: vissza akarunk még venni jónéhány népnévező — Dózsa tolvajnyelvén: „a múlt rezsimet kissé túlzott ambícióval kiszolgáló” — hivatalnokot, hogy még több adó legyen a vállalatok? Mikor mondták azt a munkásoknak: inkább ezeket tartsa el az állam, mint titeket. Lehet ilyen emberekben bízni munkásnak?

Nem is bíznak bennük, de nem is várnak tőlük semmit. Inkább gondolkoznak a saját fejük után és azok oldalán állanak szikszilárdan, akik őszintén mellettük harcoltak minden harcukban.

Nem is hagyjuk cserben a munkásságot, számíthatnak ránk! Rajta voltunk eddig is és rajta leszünk, hogy minél kevesebbet küldjenek el közülük. Harcunknak már eddig is sok sikere van, ezért van az, hogy szó sincs arról, amit

Dózsa György ír: ezer vagy ezerkétszáz ember kerül a Vagongyárból az utcára. Mindent megmozgatunk azért is, hogy új munkaalkalmakat teremtsünk a munkásoknak az üzemen belül is, kívül is. Aki ott volt a hétfői kommunista pártnapon, az hallhatta: nem egy talpraesett ötlet merült fel.

Egyszóval: hagyjon nyugtot a vagongyáriknak Dózsa úr, legalább is addig, amíg ők nyugton hagyják őt. Különösen olyanokat ne írjon: „Parasztkodnak az erőszakos terroriztikus fellépésért, hogy ebbe vagy abba a pártha be kell lépni.” Ez nem jelenthet mást, csak munkáspártot, hisz másfajta ott talán még hírnemű sincs.

Dózsa úr, írja meg pontosan: kire gondolt? Kit kényszerített sorai közé a Kommunista vagy a Szociáldemokrata Párt? Az ilyen süllelenségekért nagyon meg fogunk haragudni a végén a vagongyáriak.

Ezért barátilag ajánljuk a Dózsa-féléknek, hogy ne szóljanak bele a munkások dolgába. Mentegessek csak tovább népnévező barátait, — ha már Hitler és Mussolini áldottai nem lehet.

RADÓ ISTVÁN.

Folytatják a Hortobágy bérbeadási tárgyalásait

Szabó Kálmán polgármester elvtárs a múlt héten folytatódott a Hortobágyval kapcsolatos tárgyalásokról és a jövőre vonatkozó elgondolásokról.

A közellátási minisztérium, illetve a jótételező hivatal részéről tett ajánlatot szerinte, megmondandó tárgyává kell tenni. A Hortobágy nyugati fele, ami körülbelül 10 évre kíván bérbevenni a jótételező hivatal, szénatermés szempontjából a legértékesebb terület. Ügyesintén nagyterületű a májai bikaállású és a hortobágyi csárda. A jótételező

hivatal magára vállalja a Hortobágy adóját, azonban ezzel nem elégszünk meg, hanem a szénatermés felét és az épületek ellenében bérleti díjat is kérünk. A polgármester elvtárs elgondolásához tartozik még, hogy a bérleti szerződésben a mustra-marhák 40 százalékát biztosítsák Debrecennek.

Ebben az ügyben a jövő hét elején Budapesten folytatják a tárgyalásokat. A város részéről a polgármester elvtárs vesz részt a megbeszéléseken. Azután fog majd határozni a gazdasági bizottság

Antos államtitkár elvtárs halasete

Antos István államtitkár elvtárs szerdán egy szakbizottsággal Debrecenben járt. A késő délutáni órákban indult vissza autóján Budapestre. Üllő közelében autóját balcsert érte s az államtitkár elvtárs is megsérült. Beszállították az egyik budapesti szanatóriumba.

TÖRZSJUHÁSZAT. VAGY BIRKANTARTÁS?

Régóta vajdó kérdés Debrecenben a törzsjuhászati felállítás. Jelenleg 400 birkája van a városnak, amit egy évvel ezelőtt kiadtak tartásra gazdához. Szeptember 10-én lejár az egyéves szerződés s most dönteni kell a birkák jövőjét illetően. A gazdasági bizottság a főispán bevonásával határoz, hogy felállítják-e a törzsjuhászatot, vagy továbbra is kiadják a birkákat gazdáknak.

Nagyszerű vitadélután az MKP-ban

Az MKP debreceni szervezeteinek III. belvárosi csoportja érdekes és értékes délutánok sorát nyitotta meg szerdán. Neves pártönkivüli előadót hívott meg, Kardos Pál író, hogy agyáljait, kritikáját a Kommunista Párttal szemben őszintén ismertesse. Előadására nyomban választott Radó István főszervező elvtárs. A rendkívül tanulságos és érdekes vitát nagyszámú közönség, igen sok pártönkivüli hallgatta. Pártunk ezekkel a teljesen szabad és őszinte vitadélutánokkal szónál ékebben bizonyítja be, hogy mindennemű szabadságnak, így a szólásszabadságnak is feltétlen híve.

Dr. Király Kálmán Leningrádba utazott

Budapestről elindultak a magyar ösztöndíjasok a Szovjetunióba, fiatal tudósok, művészek, egyetem hallgatók. Elmentek magukéval tenni azokat a hatalmas eredményeket, amelyekkel a tudomány és művészet terén a szocialista állam minduntalan csodálatba ejti a világot. A fiatal tudósok közt van dr. Király Kálmán elvtársunk, a debreceni borklinika tanársegéde, aki valószínűleg a híres leningrádi klinikán fog hosszabb tanulmányi időt tölteni.

Meghalt az Augusztá-szanatóriumi elgázolt

Megirtuk, hogy a robogó vonat elgázolt az Augusztá-szanatóriumi előtt egy ismeretlen férfit, levágta mindkét lábát, főkarrját, ezenkívül koponyaalapi törést és agyrázkódat szenvedett. Súlyos állapotban szállították a sebészeti klinikára, ahol szerdán este meghalt.

A nála talált iratokból kiderült, hogy Sándor Jánosnak hívták, 29 éves hajdúsámsoni lakos, az Augusztá-szanatóriumban állott gyógykezelés alatt. A sanatórium előtti elgázásnál szállt fel a vonat és a sanatórium előtt ugrott le.

Csokonai-színház

Szeptember 6-án, pénteken 7 órakor. Bolond Ásvayné Nagy István felléptével

Három évre ítélték a derecskel népellenes főjegyzőt

A Népbírósg Tomola-tanácsa szerdán délelőtti tárgyalta Kovács Béla volt derecskei népnévező főjegyző népellenes bűnügyét. Az ügyben már több ízben volt elnapolás, végre azonban ítéletre került.

A vádirat szerint Kovács Béla a múltban következetesen népellenes magatartást tanúsított, a jegyző kiosztásánál saját osztálybelleket a nincstelenség rovására előnyben részesítette, durva, gorombá viselkedésével tünt ki. A gettóházánál rendkívül rosszul viselkedett a több keresz-

tyéennek minősülő zsidót is deportálatt.

A tanúk legnagyobb része térdelően vallott a volt főjegyző ellen. A Népbírósg Kovács Bétát 3 évi börtönrre, állásvesztésre és politikai jogainak tíz évre való felfüggesztésére ítélte. A 3 évből az internálással 1 évet kitöltöttek vejt. Az ügyészség súlyosbításért fellebbezett. A fellebbezés letárgyalásáig Kovács Bétát átkísérték az internálótáborból az ügyészség fogházába, előzetes letartóztatásba.

Százszázalékos hasznot húz a Tejúzem a jótételei vajszállításokból a kincstár rovására

Debrecen közigazgatási bizottságának ülésén Kerekes közellátási előadó ismertette a közellátás augusztusi helyzetét. Megemlítette, hogy több malomban szabálytalanságot észlelt, azokat pénzbírsággal sújtotta. Bejelentette, hogy a Vörös Hadsereg által kivett vajmennyiséget teljes egészében beszolgáltatták.

Dr. Erdős Imre elvtárs hangsúlyozta, hogy a tejjelátás régóta fájó pontja Debrecen közönségének. Elmondotta, a „Néplap” által már kéthetével ezelőtt megírt felhívó miatt, hogy Halász közellátási miniszteri biztos önkéntesen önellátásnak nyilvánította Debrecen és ennek értelmében a Tejúzemet a tejet 120 forintra árusíthatja.

A piacon az irányárak szerint a vaj 14 forint, ezzel szemben, mivel Debrecen nem önellátónak nyilvánították, a tejúzem 26 forintért árusítja.

60 mázsa vajat szolgáltatott be jótételeire, minden kg-on 10 forintot kerestek, ez 60.000 forintot jelent a kincstár rovására. Az ilyen tisztességtelen haszon megengedhetetlen. Ugyanez vonatkozik a teje, amit 60 fillérről vásárolnak fel és minden feldolgozás nélkül 120 forintért adják tovább. Ekkora hasznot még akkor sem lehet indokolásul elfogadni — mondtotta Erdős elvtárs —, ha a régi tulajdonosok a Parasztszövetés cégre alatt igyekeznek megbújni és szövetkezeti alapon akarták régi mesterkedéseiket folytatni.

Kerekes közellátási előadó arra hivatkozott, hogy az árakat a miniszter állapította meg. Szerinte csupán szépséghiba, hogy Halász az ár megállapításánál nem kérdezte meg a várost.

Simon-Kovács elvtársunk első sorban a Közellátási Felügyelőség jelentésének ama része ellen tiltakozott, hogy

a malomokat csak pénzbírsággal sújtja. Elfogadhatatlan, hogy amikor a malomtól függ a jövő évi közellátás, akkor ilyen enyhé büntetést rónak ki a szabálytalanságokra.

Minden malomnak megéri a pénzbüntetés, hogy tovább folytassa üzletét. Ez igen jól kifejeződik.

A tejjelr kapcsolatosan rámutatott arra, hogy a miniszteri rendelet világosan megmondja: a Közellátási Felügyelőség hatáskörébe tartozik annak megállapítása, hogy a város önellátó-e, vagy sem. Teljesen jogtalan volt Halász önkényes határozata. Mint szakember állítja, hogy naponta 500 liter tejjel több érkezik be a szükségletnél. Ez egyáltalában nem bizonyítja Debrecen önellátatlanságát, sőt. Barbal elvtársunk hangsúlyozta, hogy már hónapok óta harcolunk

a tejkérdésben és követeljük a közszói kezelést.

Erdős elvtárs az ügyészség jelenlévő képviselőjét felkérte, hogy árdrágítás miatt az eljárást haladéktalanul indítsa meg.

Nem a törvények szövege, hanem a szelleme a mérvadó és világosan látja mindenki, hogy egy liter tejnél 100 százalékos haszon, ez árdrágítás.

Dr. Imecsfalvy, az ügyészség vezetője bejelentette, hogy ha valóban megsértették a rendelet szellemét, akkor megindítja az eljárást.

Szabó Kálmán polgármester elvtárs kérésére a közigazgatási bizottság megadta a felhatalmazást, hogy a kormánytól tisztázhassa a Tejúzemet és a tejár kérdését. Kijelentette, hogy

igen magas protektorok nehezítik meg az ügy előbbrejutását.

A „Néplap” örömmel veszi tudomásul, hogy a közgyűlés után most a közigazgatási bizottság is állást foglal a tejkérdésben. Nyilvánvaló, hogy a város érdekeiről van szó és ha azt akarja vesztélyeztetni, még ha a nyomás egészen felülről jön is, vissza kell utatania és ki kell állnunk a dolgozók érdekeiért.

A BANKJEGYFORGALOM

A bankjegyforgalom az augusztus 31-i forgalom szerint az augusztus 23-i forgalommal szemben 60.884.890 forinttal 335.642.330 forintra emelkedett. (A forgalomban lévő bankjegyekből arany-, deviza- és valutavásárlás folytán 123.993.563 forint került forgalomba.)

HÁROM NAGYKERESKEDŐRE BÍZTÁK A BŐRELOSZTÁST

Néhány hete már nagy felzúdulást kellett a debreceni kiskereskedők körében, hogy a Debrecennek juttatott textilanyag legnagyobb része néhány itteni nagykereskedő útján jutott el hozzájuk s ők közvetlenül nem kaptak árut. A textilanyagban mutatkozó nagy kiadást azután ezt a visszáss helyzetet nagyjából megszüntette, de most az egykézpolitikanak újabb jele látható. A kisiparosoknak szánt bőryanag szétosztásával ugyanis három nagykereskedő bízták meg

Terményraktározásra alkalmas helyiséget és görét keresek bérletbe a Kisállomás közelében Nyugati-u. 12. Terményraktár

Ardrá

Vasárnap... tük, hogy letartóztat... Apafi-mal tulajdonos... nokok, és... Kihallgatá... kísérték... zába. Az... san e.köv... éssel vá... elrendelte... helyezését... július 1... nélküli és...

Ha key... nem firta... manipulál... vezetőit... kitanítani... Igen — v... öröltünk... — ha jö... tesz 150... beírja a... bele is n... öket az... 150 mázsa... bagatellúg...

A Szak... ülésén a... szövetkeze... közszói... Molnár... társ bejele... meginduló... munkást... getik, hog... a város... je meg... és a Sz...

A befolyt... zaleka jut... léka tisz... százelekt... pestnek. A... het vajm... jón megsz... donosainak... ha addig... az időpon... bontásana... helyezni... munkások... tíg fakíte... nál kell d... az erdőh... az erdőb... lieknek, m... esen rá 80...

Kövérti... javaslatot... esőkentes... ideiglenes... a munkás... munkást... A Bizot... nak, az...

A Közlele... nyerpótg... kézőknek... tott épüle... vezményt... nyában. A... nacs küld... munkavált... felhasznál... A város... bozi-bérh... magánosok... vá tessik... even benz... javasolta...

Árdrágító visszaéléssel vádolják az Apafi-malom vezetőit

Vasárnapi számunkban jelezte, hogy a gazdasági rendőrség letartóztatta Harsányi Sándort, az Apafi-malom igazgatóját és társtulajdonosát, Szabó József raktárnokot és Sütemi Pál főmolaárt. Kihallgatásuk után kedden este átkísérték őket az ügyészség fogházába. Az államügyészség sorozatosan eközvelettel árdrágító visszaéléssel vádolja mindhármukat, s elrendelte előzetes letartóztatásba helyezésüket. A vád szerint 1946 július 1 után vámörleji engedély nélkül és

anélkül, hogy a dézsmát becszolgáltatták volna, nem a mázsánként megállapított 10 forint vámért, hanem 25 százalékos természetbeni részesedést örölték.

Körülbelül 80—100 ilyen eset fordult elő, mintegy 150 mázsa terméknyel.

Az ügyet az uszoratanács fogja tárgyalni. A letartóztatottak az uszorabírósághoz fellebbeztek és kérték, hogy a tárgyalásig helyezze őket szabadlábra.

szerint magánosoknak — és a malom teljesítményét számításba véve megközelítő pontossággal ki lehet kalkulálni a feketén örölt mennyiséget. A mi becsülésünk, az 1500 mázsa, a malomban ismerős, a szakmához ért elvtársunk adatain alapul, nem légből kapott szám. Ha az illetékesek mindennek pontosan utánajárnak, legalább ennyire fognak ők is rájönni. A legfontosabb azt megtudni, mit csináltak Harsányiék a minden mázsából levett 30 kg gabonával, illetve a bejőte örölt liszttel. A mi számításunk szerint

legalább 400 mázsa liszt sorsáról van szó. Valami keveset szétosztogattak kismembeknek két- vagy ötkilóként, de hová lett a nagyja?

Nem lehet Harsányiékát szép csendesen szabadoneresztetni, míg számot nem adnak az összes zubbán örölt gabonáról és a többszáz mázsa lisztről. A malomba pedig többet be ne tegyék a lábukat, arra eljártunk minden jogukat. Eppen itt az ideje, hogy Debrecen város népe a maga kezébe vegye!

Hova tettek Harsányiék 400 mázsa lisztet?

Ha keveset bevallasz, a többbit nem firtatják — régi gyakorlata a manipulálónak. Az Apafi-malom vezetőit pedig nem kell ilyesmire kitanítani, értik a mesterségüket. Igen — vallják be bünbánattal — örömlünk feketén, sokat örömlünk, — ha jól összeszámoljuk még kitesz 150 mázsa is. A rendőrség beírja a vallomásaiba a 150 mázsát, bele is nyugszik, irásostul átküldi őket az ügyészségre. Ott nézik: 150 mázsa egy nagy malomnál, — bagatelügy, kár belőle nagy dol-

got csinálni. Egy-két hét vizsgáló fogság ki is tölti a várható büntetés idejét.

De ez az ügy nem olyan egyszerű és nem olyan kicsi. Csak az nem látja, aki nem akarja.

Harsányiék nem 150, hanem legalább 1500 mázsa örölték meg zubbán. Mióta majmok megindult, éjjel-nappal járt.

Csak utána kell nézni, mennyit örölték a közeljárásnak, mennyit a badzseregnek, mennyit engedély

A magánalkalmazotti felmondások és a B-lista

Ismeretes, hogy az ipari és kereskedelmi munkavállalók elbocsátásának ideiglenes szabályozásáról szóló rendelet, más nyelven magánalkalmazotti B-listarendelelet augusztus 15-én lép életbe. Ismeretes az is, hogy a B-listázás alapján történő elbocsátás mentesíti a munkaadkat bizonyos anyagi kötelezettségek teljesítésétől a munkavállalókkal szemben, így pl. a felmondási munkaidőre járó összeg, végkielégítés stb. fizetése, amelyek pedig normális felmondás esetén szabályszerűen feltét-

nül teljesítenie kell. Az iparügyi minisztérium értesülése szerint sűrűn ismétlődnek meg olyan jelenségek, hogy egyes munkaadók az augusztus 15. előtt kézbesített felmondásokat egyoldalul érvényesítik és az alkalmazottak elbocsátásának kérdését a B-lista alapján akarják újra tárgyalni. Az iparügyi minisztérium felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy a B-lista rendeletben foglalt rendelkezések az augusztus 15. előtt történt felmondás esetében nem alkalmazhatók.

Az MNDSz tejnaggyűlést rendez szombaton

A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége volt az első, amely megindította a harcot már egy évvel ezelőtt, hogy Debrecenben rendelkezési központi igazgatója is. Miután a Dohánygyárat meglátogatta, nyilatkozott a „Néplap” számára.

rendeznek szombaton délután a MÉMOSZ dísztermében. A gyűlésen részletesen ismertetni fogják a tejjel kapcsolatos összes visszajelzéseket és a naggyűlés határozatait a MNDSz továbbítani fogja az illetékeseknek.

SZOMBATON ESTE 7 ÓRAKOR A DME MŰSOROS SPORT-ESTJE

A dohánycsatát is megnyerte a kisbirtok

Emelik a debreceni dohánygyár teljesítményét

A pénzügyminisztériumi küldöttséggel Debrecenben járt Babanycz miniszteri osztályfőnök, a Dohányjövődek központi igazgatója is. Miután a Dohánygyárat meglátogatta, nyilatkozott a „Néplap” számára.

pipabaválója, sőt számításaink szerint 800—1000 vagon export formájában fogja az állambiztatási pénzügyi mértéket javítani.

Milyen foglalkoztatottságra számíthat a Dohánygyár a közeljövőben?

A nyilatkozatból is örömmel állapítható meg, hogy a dohánycsatát is minden aggalyskodással szemben megnyerte a kisbirtok. További szakszerű támogatással pedig a magyar dohány minősége is elérheti azt a nívót, amit az eddigi tapasztalatokban gazdag termelők produkáltak.

Tekintettel arra, hogy néhány héten belül megindul a dohánybevitel, körülbelül még 100 embert tudunk az eddigiekén kívül munkába állítani. Szándékunkban áll a fermentáló berendezés rendbehozása és annak két szakmáiban való foglalkoztatása. Nyugodtan emelhetjük a gyár teljesítményét, mivel az idei termés várakozásunkat messze felülmutta. Míg a régi rendszer hívei azaz érveltek, hogy a nagybirtok feloszlása a dohánytermelők számára is katasztrófát jelent, mi bebizonyítottuk, hogy a kisbirtokrendszer mellett is lehet komoly dohánytermelést folytatni. Számszerű adatok igazolják már föltevésünk helyességét. A régi nagybirtokrendszer 22.000 kal holdat vetett be, mi 32.000 holdon termeltünk az idén dohányt.

Kompromittál Petőfi neve?

A Kiszgázda Párt 1946 szeptember 4-én vette át a Petőfi-mozgót. A pártzárkókban új párttársosul, a helytartóházaton „luggatlen ifjúságot” jegy van felülvizsgálva, s beláthatatlan időre szünetelnek a munkacsejádások. Egyelőre ezek jelzik a változást és még valami.

Mi az álláspontja a kisparasztnak a termelt, bejelentetlen dohánynyal kapcsolatban?

Az újságok moziróvatában hiába keressük a Petőfi-mozgó elnevezést, helyette újra a már félig elfelejtett „Vigszínház”-mozgó elnevezést találjuk. Nem akarunk most arról beszélni, hogy a „Vigszínház-mozgó” rosszul hangzik, mint mozielnevezés. De feltesszük a kérdést: Talán kompromittálónak tartja a Kiszgázda Párt a Petőfi elnevezést? Vagy talán...? De erre még gondolni sem merünk. Csak nem a régi korszakot akarják visszaemlékezni ezzel az elnevezéssel? Jól emlékszünk a fasista idők moziműsorára, amikor ez a mozi egymásután mutatta be a rosszhírnél-rosszabb, hamis ideológiájú német-magyar verziós propagandafilmeiket. Emeljük erre a „nívós” műsorsorozatra, mely a „Rasputin”-nal kezdődött s a „Jud Süß”-be vezetett a „G. P. U.”-val végződött. Talán ezekre akar emlékeztetni a mozi jelenlegi vezetője?

Mint az állam emberének, csak az az álláspontom lehet, hogy a kiadott rendelkezések szerint minden gazda jelenise be az állományát. De mint üzletembernek is, arra kell figyelmeztetnem a gazdákat, hogy sokkal előnyösebb számukra, ha az államnak ajánlják fel termésüket. Például a szabócsói jó világos dohánylevél mázsájáért fizetett 370 forintos ár jobban kiélegeti és a számításait is megállítja, mintha azt ocsépészeknek adná el, akik lépten-nyomon becsapják a termelőket. Ma Magyarországon annyi dohány termel, hogy mindenki megkaphatja a

Paradicsomot,
hulló almát minden mennyiségben átvevő a
Hajdúsági Konzervgyár
Diószegi-út. Telefon 84.

A Szakmaközi Bizottság a munkanélküliség ellen és a szövetkezetek mellett

Nem fogadták el a Fairpari és a Kefegyári Munkaszövetkezet átadását a Hitelbanknak — Követelik a malmok községeit

A Szakmaközi Bizottság szerdai ülésén a munkanélküliségről, a szövetkezetek dolgáról, a malmok községeiről tárgyaltak.

Molnár József területi titkár elvtárs bejelentette, hogy a most meginduló csatornázásnál 300 munkást tudnak elhelyezni. Sürgetik, hogy

a város minél hamarabb kezdje meg a Petőfi-tér rendezését és a Somogyi-Bacsó-út meghosszabbítását.

A befolyó közmunkavállalás 80 százaléka jut Debrecennek, 10 százalék a Hísviselek fizetésére, 10 százalékot kell felküldeni Budapestnek. A 80 százalékból már lehet valamit kezdeni. Október elsején megszűnik a romházak tulajdonosainak joga a romépületekhez, ha addig le nem bontják: ettől az időponttól fogva ezek hivatalos bontásánál is sok embert el lehet helyezni. Ne essék zokon a szakmunkásoknak sem, ha néhány héti fakitermelésnél vagy tuskózásnál kell dolgozniuk. De felszólítjuk az erdőben dolgozó munkanélkülieknek, mert éppen ezeknek nincsen rá 80 meg 100 forintjuk

Kövári László elvtársunk is több javaslatot tett a munkanélküliség csökkentésére. A Vagonygyárban ideiglenesen csökkentésük 40 óra a munkaidő, így 200-zal több munkást lehet megtartani

A Bizottság írjon át a városnak, azonnal indítsa meg a közmunkákat.

A Közélemezési Hivatal adjon kenyérpótlókat a tuskózásra jelentkezőknek. Az újonnan helyreállított épületeknek adjanak adókedvezményt a befektetett tőke arányában. Az Országos Építési Tanács küldjön ki bizottságot a közmunkavállalásból befolyó pénzek felhasználásának az ellenőrzésére. A város kössön szerződést a Dohánygyárral lakásaira néző magánosokkal, hogy akik lakhatósá teszik őket, holtek napjáig ingyen bennük lakhassanak. Végül javasolta, hogy becszolgátanak ki

kiáltványt a munkássághoz a főkések új taktikájáról, mellyel a munkásokat saját vezetőik ellen igyekeznek uszítani. Kövári elvtárs indítványait elfogadta a bizottság.

Lada elvtárs bejelentette: 8000 elbontandó romház van Debrecenben.

Ugrai elvtárs szerint háromévi vágásterület, körülbelül 600 hold van kituszkózatlan. Holdanként 150 munkanapszámot számítva 90.000 napi munkára van itt lehetőség.

6000 kalászfűrészes hold ajföldfásításra kijelölt terület van, ami még csupasz, ezt a területet 6 évre elosztva és egy hold erdőültetésére 50 napot számítva, itt is évi 50.000 napi munkát lehet adni. De legjobb volna a tuskózást és telepítést összekapcsolni, így meg volna a telepítés anyagi fedezete is. A régi vakácós rendszer jó volt, bíba volt megszűntetni.

Bokor elvtárs javaslata szerint, ha a közmunkavállalás 80 százaléka itmarad, akkor hagyják itt a lakásadóbeli befolyó pénzeket is legalább a felét. A kaszárnyák lassan benépesülnek, de 25—30 személyes nagy termekben húzódnak meg nyomorult családok.

Kislakásokká kell átalakítani őket.

Csatári elvtárs javasolja a vasúti aluljárónál lévő sok salak és tör-

50%-os kedvezményes utazás Budapestre az Országos Parasztnapokra
Igazolványok jeggyel együtt a MAV Menetjegy Irodában (Alföldi Takarékpénztár helyiségében) kaphatók

melék elhordását, valamint azt, hogy a Villanygyár előtti salakkal töltsék fel a közvezetési utakat és gyalogjárókat. Ez utóbbi költségét a háztulajdonosok fizessék, nekik is érdekük.

Molnár József elvtárs követeli, hogy törvény vegye védelmébe azokat a munkanélkülieket, akik nem tudják a lakbérüket kifizetni és a jelenlegi rendeletek szerint utárra lehet őket tenni. Megemlíti, hogy a sütőiparosok 75 százalékos akkordbérrel vállalják a munkát, illetve munkaidőjük egy részét átadják a munkanélkülieknek.

Selyem Gábor elvtárs bejelentette, hogy a Fairpari és a Kefegyári Munkaszövetkezet vezetői meggyeztek a Hitelbankkal, hogy visszalépnének a bank érdekltségébe. Kövári elvtárs szerint ezek a szövetkezetek Debrecen 30.000 szervezett munkásé, csak az összmunkásságnak van joga az üzemetek hárkinek átadni.

Molnár József elvtárs bejelentése szerint a Fairpari 600.000 forint értékű vagyonát juttatja a Hitelbank kezére 45.000 forint segítségével. Bokor elvtárs beszámolt a Fairpari opportunistá vezetői ellen folytatott sikertelen harcáról. Szerinte: „Itt temetünk, egy két éves gyermeket temelünk, mely nem természetes halállal múlt ki, hanem megfojtották.” Végül a Bizottság egyhangúan úgy döntött, hogy a szövetkezetek átadását jogtalannak tekinti és az értelemzőket válszoltó bíróság elé állítja.

Ezután Kövári elvtárs indítványára a Bizottság lívirat küldését határozta el Nagy Ferenc miniszterelnöknek. Ebben

Debrecen 30.000 szervezett munkása nevében követjük a kormánytól a malmok haladéktalan községeit.

Végül a munkásnapok és az „Új Szó” előfizetésére hívták fel a szakmákat.

üzem

titásokból vásárolására

veteljük a

vészség jé

eljárást

eg, hanem

ALOM

augusztus

KEDŐRE

fejzudó

bra

górét

HIREK

DOJARÁSIJELENTÉS: Mésé-
két déli, délnyugati szél, ma kevés
felhő, száraz idő, holnap növeke-
dő felhőzet, egy-két helyen, főleg
csak nyugaton kisebb eső is lehet.
A hőmérséklet még emelkedik.

Debreceen (törvényhatóságának te-
rületén) 150 km út karbantartására
mindentössze 14 útból van szolgálal-
ban. A közgazgatási bizottság fel-
terjesztésben kéri a közlekedési
miniszter, hogy engedélyezze 10
új útból alkalmazását.

A közgazgatási bizottság felter-
jesztésben kéri, hogy a sertéspestis
elleni oltóanyag 20 százalékos
forgalmiadóját szállítsák le 3 szá-
zalékra.

Kivégezték Omelkát. Omelka
Ferencet, a nyilas tömeggyilkost
úgy a Népbizottság, mint a NOT kö-
téltálati halálra ítélte. Miután az
államfő a kegyelmi kérvényt el-
utasította, Omelkán ma reggel az
ítéletet végrehajtották.

Efogta a rendőrség Vankó An-
tál asztalossegédet, aki Debreceen-
ben több lopást, csalást és sikkas-
tást követett el. Nagy Dezsőné
Zöldfa-utca 15. szám alatti lakos-
tól kicsalt egy kézikocsit és azt el-
adta. Vilmányi Péterné Salétrom-
utca 2. szám alatti kocsmájában
bort ivott hitelben és nem fizette
ki. Hajdú László Vigkedvő Mihály-
utcai lakostól ellopotott egy kabát-
ot.

Elgázolta egy ismeretlen teher-
autó Tarkány Ferenc bagaméri lak-
ost a vagongyár előtt. Tarkány
jobb lábán zúzódást szenvedett, 20
napon túl gyógyul sérülése. Az
autó a gázolás után továbbrobo-
got.

Égési sebeket szenvedett munka
közben Juhász Bertalan Huszár
Gál-utca 8. szám alatti lakos. Kaz-
ánfűtés közben megcsúszott, vál-
la nekiütődött a gőzvezetéknek és
összegejtette magát.

Szállék furdódtól munkaközben
Kocsis Lajos Béke-utca 20. szám
alatti lakos, gyári munkás jobb-
szemébe. Füstszekrénylemezét bon-
tották s onnan egy levert szilánk
belefurdódtól Kocsis szemébe.

A debreceni rendőrszeker 7-én
délután fél 6-tól fél 7-ig a Déri-
múzeum előtt ténzenet ad. Vezé-
nyel Papp Tibor karnagy. A műso-
ron Planquette, Stolz, Strauss és
Budai Dénes-számok szerepelnek.

Csavargásért előállítottak a rend-
őrségre két fiatalok. Nagy-
mennyiségű tűzkövet találtak ná-
lunk.

Csempészaján szökött a szél-
hámus beszerző. Mészáros József
volt rendőralhadnagy, a Rendőr-
egyesület beszerzője az Egyesület
nével visszaélve 3500 liter olajat
sikkasztott több kereskedőtől. Egy
ideig a környéken bujkált, a kö-
zeljövőben azonban — a nyomoz-
ás szerint — Törökországba szö-
kött. A debreceni rendőrség érte-
sítést kapott, hogy Mészáros Józ-
sef Románián át egy csempész-
hajóval jutott el Törökországba.

Meggyulladt egy leány a petró-
leumtól. Súlyos égési sebekkel szál-
lították a klinikára Tiszafüredről
Molnár Ida 22 éves leányt. Huga
petróleumot öntött az égő lámpá-
ba, egy kicsapódó láng belekapott
és mire előlították az udvaron az
égő fáklyát, összegejtette arca, keze,
lába. Állapota életveszélyes.

Imarend a Kápolna-utcai templom-
ban. Péntek este 7 órakor hitkönyököt
szombat reggel 7.30 órakor. Szombat
délután 5 órakor Perék magyarázat,
Szombat este 7.50 órakor. Szombat délt.
előtt 10 órakor ifjúsági istentisztelet.
Hétköznap reggel 8.45 órakor. Hétköz-
nap este 7.20 órakor.

Az angol óvoda megkezdődött,
beiratkozás délelőtt, Kölcsey-u. 16.

Dr. Naményiné gyorsíróiskolájá-
ban, gépiróiskolájában szeptem-
beritől tanfolyamkezdés. Áram-
vizsga. Vasútközvetmény. Piac-u.
58. sz. Linoleum-házban.

A pártkönyvtár megnyitott. Felhívjuk
minden olvasó figyelmét, hogy akik
ezideig a miuk leve könyvtári köny-
veket valami oknál fogva még nem
hozták be, e hó 7-ig haladéktalanul
hozzák be Piac-utca 58. sz. a. partho-
lyiségbe. Könyvtárnok.

A hétfőn megtartandó pártnapokra
a vezetőség az alábbi elvtársakat je-
lölte ki A pártnap-előkészítőt szomb-
ton délután 4 órakor Szabó István
tartja. Pártnap előadónak a meg-
jelenség kötelező.

Városházi alkalm. hétfőn 6 órakor
Jakucs László.
Belváros I. kedden 6 órakor Kovári
László.

I. sz. Bőrgyár hétfőn fél 4 órakor
Barbai Kálmán.
II. sz. Bőrgyár hétfőn 3 órakor
Tóth Mihály.

I. sz. Cipőgyár hétfőn fél 4 órakor
Selyem Gábor.
III. sz. Cipőgyár hétfőn fél 4 órakor
Fazekas József.

Kerektelep hétfőn 6 órakor Kukk
György.
Dohánygyár hétfőn 3 órakor Ménas
János.

Üzletvezetőség hétfőn 3 órakor Imre
József.
Pályafenntartás hétfőn 3 órakor
Sándor László.

Szabadság-telep hétfőn fél 8 órakor
Némethi József.
Helyi vasút hétfőn 3 órakor Balogh
István.

Tűzoltók hétfőn fél 1 órakor Kukk
György.
Csapokert hétfőn 6 órakor Veres
Péter.

Olajmalom hétfőn 3 órakor Sziget-
vári Gábor.
MAV forg. hétfőn 4 órakor Rado
István.

Kémika hétfőn 3 órakor Pogácsas
Antal.
Erdői Vasút hétfőn 3 órakor Hajdu
János.

Auguszt. hétfőn 5 órakor Vesszi
Iván.
Posta hétfőn 3 órakor Márkus L.
István-malom hétfőn 3 órakor
B. Szabó András.

Rokkantelep vasárnap 4 órakor
Husi József.
Textilgyár esütörtökön 3 órakor
Könyveska Ferenc.

Nyulás hétfőn 5 órakor Kovács L.
Törvényeségi parszervezet hétfőn 6
órakor Szurmai Béla.
Rákosi-telep vasárnap 4 órakor
Pinözés János.

SAKSZERVEZETI HIREK

MAV nyugdíjasok szeptember 6-én
délután 10 órakor fontos ügyben tag-
gyűlést tartanak az építőmunkások
otthonában, Kossuth-utca 1. sz. alatt.

A malomipari munkások szakszerve-
zete vasárnap délután 10 órakor tag-
gyűlést tart Kétnálom-u. 7. sz. alatt.

Vegyipari munkások vezetősége ma
fél 6 órakor ülést tart.

Vendéglátóipari munkások ma fél 4
órakor összejutást tartanak.

Az utca- és házönbizalmiak réze-
re szombaton 4 órakor rendkívüli
taggyűlés lesz. A vezetőség tagjai 3
óraira jelenjenek meg.

Bőripari munkások vezetősége szom-
baton 2 órakor ülést tart.

Földmunkások vasárnap 10 órakor
taggyűlést tartanak.

A RG szüreti bálja

A Magyar Kommunista Párt
Rendezőgárdája szüreti bált rendez
szombaton este 8 órai kezdettel a
MEMOSZ Kossuth-utca-1. sz. alatti
helyiségében. Belépődíj 1 forint.
Szép kultúrmasorral, első büffé-
vel gondoskodunk a reggelig tán-
colók szórakozásáról. A Rendező-
gárda megmutatja, hogy kell egy
szüreti bált megrendezni. Jegyfel-
vételt minden pártszervezet rendező-
gárdájánál. Jó mulatást.

Feszítővasas belőrő Szerda haj-
nalban fejlődte Illyés Ferenc vas-
kereskedő, Kut-utcai lakos Piac-
utca 7 szám alatt lévő üzlete re-
dönyét. Dolgát ügyetlenül végezte,
mert a kirakatoknál nagy csőböm-
pöléssel belört, a zajtól megijedt
és csaladt.

Sükeire pofozta Kálmán József
Baranyai-utcai lakos Jobbágy Ist-
váné Baranyai-utca 20. szám
alatti lakost. Az egyik pofon követ-
keztében dobhártyája megrepedt,
mindkét arcán kirepedt a bőr és
ideiglenesen megsüketült.

SPORT

Beszélgelés Sós Györggyel, aki 1945-ben a németek ellen harcolt

Az edzőnek vége. A játékosok sz-
zadán, sárosan szállingóznak be az
öltözőbe.

Jó edzés volt — mondja Sós. —
Palotás Péta bácsi alaposan megdol-
goztatott bennünket. Nehéz feladatra
vállalkoztam, mikor idejöttem a DVSC-
hez, de úgy hiszem, sikerül megoldá-
nom. Sikerülni kell, mert nagyon aka-
rom.

Elmondja, hogy mint úszó kezdte a
sportolást, 100 méteres gyorsúszásban
országos ifjúsági bajnokot is nyert.
1935-ben kezdte a labdát
rúgni. Egy KISOK válogatott mérkőze-
sén fedezte fel Csapky, a DIMAVAG
akkori edzője, aki a DIMAVAG-hoz
vitte. 1940-ben került be az első csap-
tuba. Két mérkőzés után hátrahúzták
középtámadónak. — Ettől kezdve min-

den mérkőzést végigharcoltam 1944-ig.
bevonulásonig.

Hamar fogságba estem. Debre-
cenbe hozták a Pavillon-laktanyába.
Itt egyik este, december végén 15-od
magammal beosztottak egyik frontra
menő orosz ezredbe. A budai harokba
vetettek be bennünket. — Leszerelésem
után hazamentem Miskolcra, ahol az
MTE-nek lettem a játékosa. Jó dolgom
volt, de azért itt mégis máshoz is
megbarátkoztam.

Vasárnap szeretném bebizonyítani,
hogy nem volt érdemtelen a DVSC
vezetőségének a választása. A többi
fiúkkal egyetemben teljes erővel fogok
küzdöni, hogy megszerezük első
győzelemünket. Kérem a debreceni kö-
zönséget, fogadjon szeretettel és izem-
rem, hogy akkor a siker nem fog el-
maradni.

Nagy kákapus edzéssel készülődték a
DVSC a Haladás elleni mérkőzésre. A
tréning folyamán minden igazolt játé-
kos játszott, sőt a hestek óta hiányzó
Nagy III. is megjelent. Az ellenfél a
DVSC II. volt, amely egy félóra ke-
resztül remekül tartotta magát. A
szűk, a nagyobb tudás diadalmuok-
odott. Palotás edző csak a mai nap
folyamán jelöli ki a csapatot, mely a
Haladás ellen képviseli Debreceen szí-
neit. A nagy mérkőzés előtt a DVSC II.
a Balkányi Törökös elött játszik bar-
sátságos mérkőzést.

DKASE—DMTE barsátságos mérkőzés
lesz vasárnap a Stadionban. Az NB
II-re készülő DMTE jobb partnerrel nem
is választhatott volna. A mérkőzés de-
lőtt 10 órakor kezdődik.

Ellenfél hiányában a Postás csapatla
nem játszik mérkőzést, hanem II. csap-
attal fog vasárnap délelőtt edzést,
az Egyetem sporttelepen.

Megindul a KISOK-bajnokság. A tanít-
ás megkezdésével nagy készülődés fo-
lyik a diáksportolók körében is. A ta-
valyi győztes kereselemből nem ke-
vesebb, mint 9 játékos fog hiányzani,
így tehát mindenki esélyes. Brézsinék
szerint a Pémpipari (Szilágyi II., Gallai,
Egerházi) csapata hódíthatja el a baj-
nok címet.

A DKASE—Eger ökölvívó mérkőze-
sén debreceni győzelem várható. —
Kereskedő Tiborral tornateremben
bonnyolták fog vasárnap délelőtt edzést,
az Egyetem sporttelepen.

Megindul a KISOK-bajnokság. A tanít-
ás megkezdésével nagy készülődés fo-
lyik a diáksportolók körében is. A ta-
valyi győztes kereselemből nem ke-
vesebb, mint 9 játékos fog hiányzani,
így tehát mindenki esélyes. Brézsinék
szerint a Pémpipari (Szilágyi II., Gallai,
Egerházi) csapata hódíthatja el a baj-
nok címet.

A DKASE—Eger ökölvívó mérkőze-
sén debreceni győzelem várható. —
Kereskedő Tiborral tornateremben
bonnyolták fog vasárnap délelőtt edzést,
az Egyetem sporttelepen.

Megindul a KISOK-bajnokság. A tanít-
ás megkezdésével nagy készülődés fo-
lyik a diáksportolók körében is. A ta-
valyi győztes kereselemből nem ke-
vesebb, mint 9 játékos fog hiányzani,
így tehát mindenki esélyes. Brézsinék
szerint a Pémpipari (Szilágyi II., Gallai,
Egerházi) csapata hódíthatja el a baj-
nok címet.

A DVSC birkozi Szegezen versenyez-
nek vasárnap Szegezen város bajnoksá-
gért. Abban az esetben, ha a lengyel-
magyar vasutasválogatott mérkőzés el-
marad és Némethy el tud utazni Sze-
gedre, minden bizonnyal több egyenl
győzelemmel és biztos csapat győzelem-
mel fogunk hazatérni.

A MAV Booskai-MADISZ labdarúgó-
csapata nagyban készül a Berettyóú-
falui mérkőzésre, mert a BUSB-nak
kifutó híre van Debreceenben és, nem
szeretnék, ha az NB II. rajtja előtt
meglepetés érné a csapatot. Hegedűs
— Saradi, Magyar — Török, Gere, Oláh
— Bócsa, Hecsegh, Hesz, Parti,
Orbán öszejelöltésben utazik el a csap-
at, de a mérkőzés folyamán két-három
csere lehetséges. A csapatot Szilágyi
Dezso elnök vezeti.

A DMTE nagyszabású sportbálja
szombaton este 7 órakor lesz az Arany
Bika nagyteremben. — A műsorban a
DVSC tornászai szertorna és talaj-
tornabemutatót tartanak. Hajdú Gyula
és S. Nagy Margit, a sokszoros magyar
válogatottak és magyar bajnokok, va-
lamint Mező Béla, Dobacsai Béla, Tóth
Márga, Kiss Mária, Lőrinczy Sári és
Lőrinczy Irén olimpiai kerettagok mű-
ködnek közre. Ökölvívásban a DMTE
öklözői: Pele—Kathy és Kovács Lajos
—Eperjesi párosításban tartanak be-
mutatót. A legnagyobb érdeklődéssel
várják a legismertebb Keresztési Tibornak, a
MADISZ Munkásklubban járt prszágos
sportvezetőjének előadása lesz: „Sport
a Szovjetunióban”.

Hogy is áll a Kispéter-ügy? Tegnap
szombaton közöltük már Kövesdi-
nek, a Szolnok intézőjének nyilatkozá-
sát a Kispéter-ügyben. Ezzel kapcsol-
tában nézük meg, hogy is áll a Kis-
péter-ügy? Kispéter annakidején igaz-
olatlanul játszott a Szolnokban s ez-
ért hat hónapra eltiltották. Az eltiltás
mostanában járt le. A villámigazósok
során Kispétert egyik csapat sem igaz-
olta s így egy évig nem igazolható.
Az utolsó hetekben mutatott sportsze-
rűlen viselkedésért a MAV Booskai-
MADISZ házi fegyelmei 10 hónapra
eltiltotta a játéktól. — Az ez állítás,

hogy a MAV Booskai megszünt: nagy
levegős. A főnök szón D. MADISZ
olvadt be a MAV Booskai. és nem
szabad. Így tehát Kispéter nem vált
szabad. Egy esetben lehetséges meg-
változás: ha megváltozik a villámigaz-
solási szabály. Ebben az esetben a
DVSC-nek adja ki Kispétert, amennyi-
ben az még egyáltalán reflektál rá. —
A Szolnoknak semmi körülmények kö-
zött nem adja át. Ha a Szolnok meg
akarja szerelni Kispétert, ki kell várnia
a 10 hónapos eltiltást s utána az 1 év
várakozási időt, tehát összesen 22 hó-
napot.

Iparos hírek

Debreceen és Vidéke Iparterület
előjárásigazgatója 6 hó 11-én 5 órai kezd-
ettel ülést tart. — A cipész szakosztály
pénteken 5 órai kezdettel fontos adó-
ügyekben ülést tart. — Fűszerkereskedők
közgyűlése vasárnap délután 4 óra-
kor tart. — A szobafestő, macoló, tenyező
szakosztály pénteken 6 órakor ülést
tart adó-, közmunka- és más fontos
ügyekben. — A kerékpáros szakosztály
szombaton 4 órakor ülést tart. — A
köznyomtatás szakosztály tagjai az
átlakul előállított munkák után, akár
anyaggal, akár anyag nélkül van vál-
talva, 5 százalékos forgalmi adót köte-
leznek leróni. — A fodrász szakosztály
hétfőn 6 órakor ülést tart árszabályozás-
t és más fontos ügyekben. Megjele-
nés kötelező.

Kereskedő hírek

Az adóosztályba sorozási ívet szom-
baton délig nem a pénzügyigazgatóság-
hoz, hanem az adóhivatalhoz kell el-
vinni beadni. — Festékereskedők ma
délután fél 5 órakor okvetlen jelenje-
nek meg adóközösségi ügyben. —
Fűszerkereskedők a közmunka-álta-
lányt 7-ig minden délután 5—8-ig be-
fizethetik a szakosztálynál. Forgalmi-
adóbevallást mindenki adja le. —
A fűszerkereskedők szeptember 9. de-
lután 4 órakor adóközösségi nagygyű-
lést tartanak. A közönségben
részt chajtanak venni, azok megjele-
nése kötelező. — Vasári és ültetőlküti
kereskedők, akik még ezideig nem je-
lentkeztek a szakosztálynál. — A
bácsi vasárnap jelentkezik a Társlat
prodájában lehet, amely október 6—13.
napig tart. A kiutazáshoz szükséges
Vízumot mindenki személyesen köteles
beszerzeni, melynek megszerzésében a
Társlat is segítséget tesz. — Fa és
éptési anyagkereskedők szombaton
délután 4 órakor taggyűlést tartanak.
Forgalmi adó közönség megköltőce
és tüzfűtélés ismertetője. — A villa-
mossági kereskedők árbeárlási köte-
lezetleg tárgyal fontos ülést tartanak
szombaton 6 órakor. Pontos megjele-
nést kérünk.

Adózás, könyvelés:

könyvelési szaktroda.
Vörösmarty-u. 24. Tel.: 117

Közellátás

A közellátásügyi miniszter ren-
delete értelmében a tehenártó
gazdák kötelesek minden fejőste-
hén után egy évben 270 napon ke-
resztül az egyes vármegyék szer-
sint külön-külön megállapított, 1,
1 és fél, 2 liter tejet a közellátás
céljaira beszoállítani. A juhártó
gazdák minden fejős juh után 3
hónapon keresztül havonta félkiló
teljes zsírtartalmú juhsajtot köte-
lesek beszoállítani.

Kijűntéle élelmiszergyógyeik elszá-
molása. Felhívja a közlelemezési
ügyszóltály a fűszerkereskedők
figyelmét arra, hogy a cukorjegy
9, 10, 11, 12. szelvényével, a se-
gélyélelmiszergyógye 1 szelvényével
és a tejjegy C 1, C 2 szelvényével
A—K-ig 6-án, pénteken, L—Z-ig
7-én szombaton okvetlen számol-
janak el.

Hirdetések feladhatók a „Szaba-
ság” könyvesboltban is, Városháza
épület (Piac-u. és Rózsa-u. sark).

Felhívás a Vadásztársaság tagjaihoz!

Értesítem tagjainkat, hogy f. évi
szeptember hó 3-án megjelent
275.790/1946. IV. B. M. sz. rende-
let alapján fegyvertartási és visel-
ési engedélyek f. évi október
31-ig meg lettek hosszabbítva, mi-
által a vadászat azonnal megkezd-
hető.
Félekérem tehát tagjainkat fize-
tési hátralékaikat pénztárunknál
haladéktalanul fizessék be, ami-
dön megkapják a tagsági igazol-
ványt. Az igazolvány felmutatásá-
val kiválthatja a vadászejegyet s a
közgyűlés határozmányai alapján
a vadászatot gyakorolhatják.
A vadásztársaság elnöke:
Dr. Kövendi Lajos
r. alezredes.

MOZIK MŰSORA:

Vigszínház-mozgó: „Ördögsgiget”
(4, háromnegyed 6, fél 8)
Apolló-mozgó: „A Mexikói Fu-
tár”. Előadások egyneked 4, fél
6 és fél 8.

EJJELEI ÜGYELETES SZOLGÁ-
TOT TARTÓ GYÓGYSZERTÁRAK:

Augusztus 31-től szeptember 6-ig:
Roménység (Csapó-utca 22.). Matyas
király (Vámospörsi-u. 16.).

Havi előfizetési díj: 10 forint.

Belelős szerkesztő és kiadó:
RADO ISTVAN.
Szerkesztő: BEBER LASZLÓ.
Szerkesztőség: Debreceen, Piac-u. 28. sz.
II. emelet. Telefonszám: 254.
Kiadóhivatal: Debreceen, Kacsay-Zs.-u.
16. szám. Telefonszám: 205.
Nyomatott a „Szabadság” nyomda
és kiadóvállalat körforgópenén.
Felelős nyomdaigazgató:
MENES JANOS.

APRÓHIRDETÉSEK

Feladás:
Bajcsy-Zeillinsky-utca 16.
a kiadóhivatalban.

Párttagoknak és havi előfizetőknek
50 százalék kedvezmény.

Feladás:
„Szabadság” könyvesbolt,
Városháza épület.

ALLAS
„Fónóré” Biztosító mun-
káltársakat felvev. Jelentk. 9
Zs. Piac-utca 58.

Sértések eladók Károly
Ferenc József-út 3. sz. 15

Műveszi munka
TÖKÉS-FOTO
Püspöki palota. Menyas-
szonyi ruh. és fényo-
köcsönzés. Sz 58

ELADAS
Egy használt tűzhely
eladó Piac-utca 56.

Használt férfikabát, öltözék
és női kosztüm eladó. 14
Simonyi-u. 32. szám.

Táskagramofont cserélek
villanygramofont. Bujdó-
só-utca 22.

Kis páncélikassza eladó
Szőchenyi-u. 1. Wintertiz.
papírüzlet. 15

VETEL
Tollat, nyersbőrt, hór-
cogbőrt, gyapjút veszek.
Pesti-utca 1. Batyan-utca
sark, Szatbmáry. 101

Kütyürök. Aholit teme-
zek. Mozaklapok és építő-
anyagok kaphatók a Deb-
receni Műkögyárnál, Fűrdő-
utca 2.

Autoalkatrészek eladók.
Honvéd-u. 24.

EGYEB
Központban olcsóberű üz-
lethelyiséz, műhelynek is al-
kalmos, esetleg berendezéssel
azonnal átadó. Cím a kiadó.

Kütyürök. Aholit teme-
zek. Mozaklapok és építő-
anyagok kaphatók a Deb-
receni Műkögyárnál, Fűrdő-
utca 2.

Varrógép, Singer, olóra-
hátra vartós borvarrógép,
valamint géptűk eladók.
Kacsay. Magos György-utca
2. sz. 31

Szappannak való zúrt és
olajat szappanra átdolgoz
Pál János szappan man-
k. Kölcsey-u. 8. 12

Kütyürök. Aholit teme-
zek. Mozaklapok és építő-
anyagok kaphatók a Deb-
receni Műkögyárnál, Fűrdő-
utca 2.

Autoalkatrészek eladók.
Honvéd-u. 24.

EGYEB
Kütyürök. Aholit teme-
zek. Mozaklapok és építő-
anyagok kaphatók a Deb-
receni Műkögyárnál, Fűrdő-
utca 2.

ELVESZETT
Kedden délelőtt elvesztettem
316 forintot. Tanuló vá-
gyok a pénz a mesteremé
volt. Kérem a megtalálóját
juttassa el Nyomató-u. 7.
szám alá. Ha nem kapom
mos. az avaromba kerül. 10

Parasztó
A magyo
figyelmébe aj
című lap. a
párt sajtójána
keves a pen
forint, de m
kerül, azért r
telmetlen kiad
jellemzőbb ré
zük.
„A malmok
jól hangzó jele
helyesen érte
... nagyobb
ban működő
rendben végez
„Az aktuális
nyerlek.”
Azt hisszük
Nehogy tévedj
dolgozó paras
ezek a sorok
lapjában, nem
értesítőjében,
gazdának és
nevező pártna
meg. Hogy a
az érdekeit ke
art a paraszto
Mi, kommu
egyesen beszé
azért, ha M
bont, szervezk
amelyik a má
nyelvi tökése
délmezi. Csak
leljük, hogy a
gyeszti a cí
gazda”.
Mert hát
—, melyik h
gazda hiszi
nek, hogy a
szóval a para
elene csak „jó
elene mond
zét közérde
Vagy melyi
hiszi azt el
része „rendb
Az is igaz,
het érteni azt
Lehet, hogy
tőinek éppen
az ország m
szó — mert
lehet! — a
parasztságot,
Nemcsak az
centben, de a
az egész orsz
ma is ez „ak
hogy az „ak
nem nyertek
nyernek addi
saját kezébe
Ne főltsé te
bántulajdonát
nem félti in
malmoskótól
azoknak a pa
tokat a ver
eredményeitől
Vigyázzon
mert a mal
gatjuk az or
hogy a para
pártiak is a
lani, akik a
juttatni a
donokat, a
rasztságot fo
csak így lesz
vaayonkájuk